

janje v skupščinski seji brez kakršnih zlih posledic.

Program dnevnega reda skupščine mirno izčrpan.

Zahvali predsednika vlade je sledilo nadaljevanje njegovega poročila o naši zunanji politiki. Stojadinovičeve besede so bile sprejete z največjim odobravanjem. Za predsednikom je podal poročilo o naši notrajni politiki minister dr. Korošec, kojega besede so bile sprejete z glasnim ter obćim pritrdjevanjem.

Častitke Stojadinoviču iz notrajnosti države in iz inozemstva.

Kakor hitro se je raznesla v svet vest o vse obsodbe vrednem atentatu na predsednika vlade, so bile poslone z vseh važnejših mest države častitke. Častitalo je kraljevo namestništvo in predsedniki raznih inozemskih vlad.

Kedo je napadalec?

Atentator Arnavtovič je član Jevtičevega kluba. Rodil se je leta 1898 v Smederevu. Gimnazijo je končal v Kragujevcu, višjo pedagoško ali vzgojno šolo v Beogradu leta 1927. Dokler ni postal poslanec, je bil učitelj in šolski nadzornik. Kot član Jevtičeve liste je zastopal mesto Berovo. Bil je tajnik okrajne organizacije JNS, prosvetar sokolskega društva in predsednik uradniške zadruge.

Napadalec ni osamljen. — Atentat pripravljen.

Po ugotovitvi beograjskega lista »Pravda« je prejela beograjska policija 24. 2. obvestilo davčnega uradnika Stanka Grujiča, da je Arnavtovič v neki kavarni v Beogradu izjavil ob razkazovanju dveh madžarskih samokresov: »Boste že videli, kaj se bo zgodilo! To, kar bom napravil jaz, bo zasenčilo Punišo Račiča (ki je streljal leta 1928 na Radiča in tovariše). Grozil je, da bo ubil predsednika vlade in še nekatere ministre. Grujič se je javil po atentatu za pričo in izpoveduje, da je bil z Arnavtovičem na skupščinski galeriji in je čul, kako je atentator, odhajajoč z galerije v sejno dvorano, izjavil: »Sedaj ti bom pokazal!«

V napad je zapleteno vrhovno vodstvo Jevtičevega »Pofa«, med kojega člani se je vršilo žrebanje, kateri bo izvršil atentat. Žreb je določil Arnavtoviča.

Policija je zaprla devet poslancev, ki so bili v družbi Arnavtoviča in so 10 minut pred streli eden za drugim zapustili skupščino.

Med aretiranimi posilanci so imena glavnih razgrajčev na skupščinskih sejah, ki so bile tolikokrat onemogočene zaradi ropota.

Spremembe v vladi.

Dne 7. marca dopoldne je podala ostavko dr. Stojadinovičeva vlada. Knez namestnik Pavle je poveril sestavo nove vlade zopet dr. Stojadinoviču. Ukaz o novi vladi, ki je krog 8. ure zvečer omenjenega dne zaprisegla, je bil takoj podpisan.

Prenehala sta biti člana vlade: vojni minister Peter Živković in pravosodni minister dr. Mile Miškulin. Za novega

vojnega ministra je imenovan armijski general Ljubomir Marić, načelnik glavnega generalnega štaba. Ministru za socialno politiko je poverjeno začasno vodstvo ministrstva pravde. Novi član vlade je dr. Josip Rogić, minister za telesno vzgojo, po rodu Ličan in član kluba JRZ.

V NAŠI DRŽAVI.

Narodna skupščina na delu. V minulem tednu je bila vladna večina prav pridno na delu. Sprejeti so bili v podrobni razpravi proračuni: prosvete, ministrstva pravde, zunanjega ter notrajnega ministrstva.

Opozicija in atentat. Opozicija je v Beogradu dolgo časa onemogočala delo z vprav neresno obstrukcijo. Ko je uvidele nemožnost uspeha s takšnimi metodami, je zapustila parlament. Med strankami, ki pripadajo opoziciji, je tudi Neodvisni klub, ki nudi politično streho našim Pohorcem: bivšim demokratom in bivšim kmetijcem, sedanjim članom JNS. Ti ljudje, ki so se nekdanj tako širokoustili kot edini državotvorci, so najradikalnejšim elementom v opoziciji dajali potuho. Takšna politika se ne more otresti svojega dela odgovornosti za nezdravo politično ozračje, ki se je iz njega porodil dogodek od 6. marca.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Nemci in Italijani pripravljajo pogodbo, ki bo v kratkem podpisana in bo istega značaja, kakor nemško-poljska pogodba. Po tej pogodbi bi se Nemčija odrekla Avstriji za 10 let, ravno tako kakor se je Nemčija v pogodbi s Poljsko za isto dobo izjavila, da se ne bode brigala za Pomorje, ki pripada Poljski.

Hitler odpovedal lokarno pogodbo. Hitlerjevo Nemčijo je zelo zbudila v oči najnovejša pogodba med Francijo in Rusijo. Kot odgovor na dogovor Francozov in Rusov je Hitler sklical za 7. marca v Berlin parlament ali »Reichstag«. Ob tej

V zastopstvu Seljaškega kluba, ki je bil doslej v opoziciji, je stopil v vlado kot minister brez portfelja Voja Djordjevič. Novi minister je po poklicu glavni upravnik Zveze srbskih kmetijskih zadrug.

Vsa druga ministrska mesta so ostala zasedena od prejšnjih članov vlade.

priliki je Hitler slovesno izjavil, da Nemčija odpoveduje v Locarno 15. X. 1925 sklenjeno pogodbo. Locarnski dogovor, katerega je podpisala tudi Nemčija, zagovarja Franciji pod garancijo veselel vzhodno mejo. Nemci so se tudi zavezali, da ne bodo vzdrževali ob meji napram Francozom vojaštva. Nemci bodo poslali sedaj po odpovedi pogodbe v pas ob francosko mejo vojaštvo in bodo Franciji zagrozili z utrdami. Po govoru Hitlerja je izjavil pruski ministrski predsednik general Göring, da je z odpovedjo locarnske pogodbe dobila Nemčija popolno enakopravnost in radi tega je delo tega parlamenta ali »Reichstaga« zaključeno ter državni zbor razpuščen. Nove parlamentarne volitve so razpisane za 29. marca.

Francozi poidejo na volitve. Zakonodajno delo francoskega parlamenta bo končano ta teden. Nove parlamentarne volitve bodo 26. aprila in v senat 3. maja.

Slovaška bo dobila avtonomijo. Pogajanja predsednika čehoslovaške vlade dr. Hodže, ki je sam Slovak, bodo z voditeljem Slovakov Hlinko kmalu ugodno zaključena. Razven posebnega ministrstva za Slovaško bodo dobili Slovaki svoj delni zbor z delno zakonodajo.

Težave z vladno krizo na Japonskem. Zadnjič smo poročali, da je uspelo po cesarjevem posredovanju naglo udušenje vojaške vstaje. Po končanem uporu je poveril mikado sestavo nove vlade knezu Konoya, voditelju desničarjev ter predsedniku gornjega doma. Knez je cesarju mandat vrnil, kar se še ni od pamtveka zgodilo na Japonskem. Istočasno je odstopil vrhovni vojaški svet, ker mikado neče vpoštevati zahtev generalov, da bi imeli v vladi odločilno besedo. Kot drugi je prejel nalogo, da sestavi novo vlado, Hirota, zunanji minister prejšnje vlade. Tudi Hirota ni uspel, ker se ni mogel pogoditi z vojaškimi krogi.

Vatikan za mir. Zunanjepolitični urad v Vatikanu, ki ga vodi kardinal Pacelli, se resno trudi za dosego miru v vzhodni Afriki. Že početkom meseca februarja je francoski zunanji minister imel razgovore s pariškim papeževim nuncijem Magionom, ki so bili posvečeni vprašanju miru. Po italijanski zmagi na severni fronti v Abesiniji pa so v francoskem zunanjem ministrstvu mnenja, da so izgledi za sklenitev miru padli. Zanimiva je tudi vest, ki so jo razširili nekateri francoski listi, da je Vatikan naprosil predsednika čehoslovaške republike dr. Beneša, da pove svoje mnenje, ali in pod katerimi pogoji bi prevzel posredovalno akcijo med Italijo in velikimi silami, ki so ob strani Abesinije, za ureditev afriškega vprašanja. Dr.

Beneš baje ni odgovoril odklonilno, marveč je, kakor poročajo francoski listi, postavil pogoj: Italija naj stavi minime (najmanjše) zahteve ter naj obljubi, da bode prenehala z vojno, ko bodo te njene zahteve izpolnjene. Koliko je resnice na poročilu označenih listov, je težko presoditi. Zabeležujemo pa ga v dokaz, kako resno se je Vatikan trudil ter se trudi za dosego miru.

Sedemdesetletnica olomuškega nadškofa. V nedeljo, 8. marca, je slavil olomuški nadškof dr. Leopold Prečan 70letnico svojega življenja. V njegovi nadškofiji je slavni Velehrad, ognjišče češčenja sv. Cirila in Metoda. Velikemu prijatelju Slovencev k njegovemu življenjskemu jubileju iskrene čestitke našega katoliškega slovenskega ljudstva!

Kardinal — častnik častne legije. Častna legija je najvišji francoski red, ki ga je ustanovil l. 1802 Napoleon Veliki in čigar veliki mojster je sam predsednik

francoske republike. Daje se v priznanje odličnega vojaškega ali zasebnega delovanja. Obsega 5 razredov: veliki križniki (20), veliki oficirji (50), komanderji (250), častniki (2000) in vitezi (12.000). Pred nedavnim je bil imenovan za častnika častne legije Ahil Lienart, ki je od 1. 1928 nadškof v francoskem mestu Lillu ter je bil 1. 1930 od papeža Pija XI. imenovan za kardinala. Lienart, ki je rojen v Lillu 1. 1884, je bil med svetovno vojno vojaški duhovnik. Prideljen 202. polku je sodeloval v bitkah na Marni, v strahovitih borbah, ki so se vodile med Nemci in Francozi za trdnjavo Verdun, in na drugih bojiščih. S svojim pogumom se je tako odlikoval, da je prejel od vojaške oblasti več odlikovanj. Sam maršal Petain mu je osebno pripel na fronti na njegove junaške prsi visoko vojaško odlikovanje. Sedaj je francoska vlada nekdanjega junaškega vojaškega duhovnika — sedanjega kardinala v priznanje za njegove zaslugе za domovino imenovala za častnika častne legije. Kardinal Lienart je eden izmed glavnih voditeljev katol. Francije.

Gandhi proti misijonom. Gandhijevo ime je znano po svetu kot ime voditelja indijskega ljudstva in njegovih nacionalističnih stremeljenj. Na vse načine se je trudil, da bi svoje ljudstvo ojeklenil v borbi zoper Angleže. Živi življenje stroge samozataje in posta. Kot političen voditelj svojega ljudstva pa se ni izkazal, ker ni dosegel nobenih uspehov. Zato je njegova zvezda začela med ljudstvom toniti. V zadnjem času se je Gandhi zaletel ne proti Angležem, marveč proti katoliškim misijonom. Noče sicer misijonarjev izgnati iz dežele, zahteva pa, naj omejijo svoje delo samo na dobrodelno polje, namen Indijo pokristjaniti pa naj opustijo. Te želje kajpada katoliški misijonarji Gandhiju ne morejo izpolniti, ker je njihov življenjski namen vprav ta, da širijo krščansko resnico, z njo pa delijo ljudem največjo dobroto, ki je na svetu, ker je od Boga samega. Gandhijev sin pa ni tako nenaklonjen krščanstvu. Nedavno se je po časnikih širila vest, da se celo namerava pokristjaniti.

Studenec pri Mariboru. Zopet je nastopil mesec marec, posvečen sv. Jožefu. Pobožne častilce sv. Jožefa prav lepo prosimo, da velikodušno prispevajo za milodari za zunanje popravilo cerkve sv. Jožefa. Za vsak najmanjši dar rečemo: Bog plačaj! Naslovi se pa naj na: Cerkevno predstojništvo sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru. Ali pa obiščite sv. Jožefa 19. marca in tamkaj podarite, kolikor vam je mogoče v to svrhu. Predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru.

Kmetska samopomoč.

Gospodarska in finančna kriza tako pritiska našega kmeta, da je njegov položaj vprav obupen. Cene njegovih pridelkov so padle na najnižjo stopnjo. Tako nizka je ta stopnja, da ne vzdrži primere s predvojnimi cenami kmetijskih pridelkov. V primeri s predvojnimi cenami se je manufaktura (blago za obleke) podražila za 400%, obutev za 200%, sladkor je stal pred vojno 1 kg 40 krajcarjev, sedaj stane 16 Din, sol 12 krajcarjev, sedaj 3 Din, vžigalice škatljica 1 krajcar, sedaj 1 Din, petrolej liter 18 krajcarjev, danes 7.50 Din, kava 1 kg 40—50 krajcarjev, danes 60—100 Din itd. Kar se pa tiče davkov, smo v zadnji številki o tem podrobneje razpravljali.

Če bo šlo v tem tempu naprej, je polom našega kmetijstva neizogiben. Kmetje vidijo, da stojijo pred breznom. Ali naj čakajo križemrok, dokler ne zadrvi v prepad, ki iz njega ni več rešitve? Skušnja zadnjih let jih je izučila, da jim od drugod ni pričakovati resnične in učinkovite pomoči. Obljub so bili deležni od raznih strani, obljube pa so ostale same besede. Tako so se naposled uverili, da tisti, ki samo v drugega zaupa, postane plen obupa. Obupati pa naši kmetje nočejo, prevelika je njihova življenjska energija. Vsled velikih gospodarskih ran, ki jih je njim zadala gospodarska kriza, je njihova odporna moč zmanjšana, ni pa zlomljena.

Zato so se dvignili, da si pomagajo sami. Zahtevajo pravične cene svojim pridelkom. Nočejo več prodajati za cene, ki so tako nizke, da njim kot proizvajalcem udarja v obraz rdečica sramu. Kateri drugi proizvajalec, obrtnik in zlasti indu-

strijalec, bi v primeri za tako sramotno nizke cene prodajal svoje izdelke?! Kmet jih tudi noče več in zato zahteva zboljšanih cen zlasti pri živini. To je pot samopomoči, ki je z vso energijo stopil na njo kmet v savski in tudi v dravski banovini. Tudi v drugih pokrajinah bodo sledili temu vzpodbudnemu zgledu. Kako je to potrebno, dokazuje »Zadružni glasnik«, ki izhaja v Sarajevu in ki ta pokret pozdravlja kot simpatičen. Kako bi bil tak pokret tudi za njihove kraje potreben, dokazuje s primerom, ki se je zgodil na nekem sejmu v Bosni. Na tem sejmu je namreč kmet prodal mlado govedo za 170 Din. Mesar je imel od njega 80 kg čistega mesa, in ga je prodal po 6 Din, to je, dobil je za meso 480 Din, za kožo, težko 15 kg, po 8 Din, je dobil 120 Din. Plačal je torej za živinčce 170 Din, dobil pa okoli 600 Din.

Tudi v naših krajih ni dosti drugače. Zato pa je kmetska samopomoč potrebna in vsakemu prijatelju našega ljudstva simpatična. In ta samopomoč se je že začela, hvala Bogu, izvajati. Imamo primere iz nekaterih krajev naše ožje domovine, da so kmetje na sejmih se strogo držali cen, določenih od svojih zaupnikov, voditeljev krajevnih, odnosno okrajnih Kmečkih zvez ali pa krajevnih organizacij JRZ. Držali so skupaj in dosegli povisek cen za 20—30%. Kmetje, bodite složni, strnite svoje vrste! Ne dajte se od nikogar pregovoriti ali prevariti! Strnite se povsod v fronto za pravične in poštene cene! Če bote ostali složni, medsebojno zvesti in neomajni, bote zmagali. Drugače pa vas bo zdrobilo kolo krize, ki neusmiljeno teče in drvi naprej.

Osebnosti.

Dr. A. Osterc — stolni kanonik. Za novega kanonika lavantinskega stolnega kapitlja je imenovan g. dr. Alojzij Osterc, ravnatelj dijaškega semenišča v Mariboru. G. kanonik se je rodil 3. aprila 1900 pri Sv. Križu pri Ljutomeru. Mašniško posvečenje je prejel v Mariboru 1. 1924. Po bogoslovnih naukih, katere je zaključil z doktoratom, je bil kaplan v Prekmurju, na Svetinjah in v Celju, odkoder ga je poklical škof za ravnatelja dijaš-

kega semenišča v Mariboru. G. kanonik je izredno nadarjen, dober govornik in bo na novem in odgovornosti polnem mestu delal z vso vnemo v dobrobit obširne Lavantinske škofije. K imenovanju naše čestitke!

70 letnico je obhajal koncem februarja g. Matija Škorjanc, duhovnik državnega zdravilišča na Topolščici. Jubilar se je rodil v št. Pavlu pri Preboldu, gimnazijo je končal v Celju in mašniško posvečenje je sprejel v Mariboru 1. 1891. Kaplan in župnik je bil pri Sv. Florjanu ob Boču in v št. Janžu na Dravskem polju. Radi bolehnosti je moral opustiti težavno pastirovanje na deželi in izvršuje svoj duhovniški poklic v omenjenem zdravilišču. K 70 letnici naše čestitke!

Zlata poroka pri Sv. Trojici v Halozah. V nedeljo dne 1. marca je poteklo 50 let, odkar sta sklenila sv. zakon g. Alojz Letonja, trgovec in posestnik v Rodnem vrhu, ter njegova žena Julijana. Kljub 72, oziroma 67 letom sta še oba čvrsta in je naš Lojz še vedno šaljiv. Zlatoporočenca želimo tudi zanaprej vse najboljše!

Sto let je preteklo 6. marca t. l., kar je bil rojen v Velikih Laščah pisatelj in pesnik Josip Stritar.

Nesreče

Majarija pogorela. V Dobrovcih na Dr. polju je upepelil ogenj posestniku Avgu-

Gospa Ivanka ima prav!

Da ima rajša, če postane pri pranju voda umazana, pravi gospa Ivanka. Je to mogoče? Da! Obilna, gosta in bela pena Zlatorogovega mila ima neverjetno moč, da razkroji in odplavi vsako nesnago, pa četudi se skriva v notranjosti tkanin. Perilo postane snežno belo in — odplavljena umazanost počrni vodo.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO